

Revărsate aeriene cervico-toracice la pacienții cu pneumonie COVID-19: experiența noastră și scurt review al literaturii

Claudiu Eduard Nistor¹, Camelia Stanciu Gavan¹, Daniel Pantile¹, Narcis Valentin Tănase², Adrian Ciuche¹

¹Department of Thoracic Surgery, Central Military Emergency University Hospital "Dr. Carol Davila" "Carol Davila" University of Medicine and Pharmacy Bucharest, Romania

²Department of Intensive Care, Central Military Emergency University Hospital "Dr. Carol Davila" "Carol Davila" University of Medicine and Pharmacy Bucharest, Romania

Rezumat

Introducere: COVID-19 (boala Coronavirus 19), o nouă entitate clinică secundară infecției cu SARS-CoV-2, ar putea explica apariția revărsatelor aeriene cervico-toracice (pneumotorax, pneumomediastin și emfizem subcutanat).

Material și metodă: A fost analizat un studiu retrospectiv pe o perioadă de 8 luni a cazurilor dintr-un sigur centru care prezentau concomitent infecție SARS-CoV-2 și pneumotorax, pneumomediastin, emfizem subcutanat, singure sau asociate.

Rezultate: Toți pacienții neintubați care au prezentat complicațiile amintite mai sus au avut o evoluție favorabilă după drenajul pleural, drenajul percutan și/sau tratament conservator. Drenajul pleural

s-a practicat la pacienții cu pneumotorax; în cazurile cu pneumomediastin și emfizem subcutanat asociat a fost necesară utilizarea de ace sau angiocatetere inserate subcutanat împreună cu masaj decompresiv manual. Tratamentul conservator a fost rezervat pacienților care aveau pneumomediastin și disfuncție respiratorie moderat-severă.

Concluzii: Infecția SARS-CoV-2 ar trebui inclusă în clasificarea etiopatogenică a pneumotoraxului, ca o posibilă cauză de pneumotorax secundar spontan pneumoniei COVID-19. Rata de supraviețuire a fost mică (18,75%), 4 pacienți au fost vindecați, 2 au avut o evoluție favorabilă iar 26 au decedat. Drenajul pleural, obligatoriu la pacienții cu pneumonie COVID-19 complicată cu pneumotorax, nu modifică prognosticul pacienților cu afectare pulmonară severă, la care, în majoritatea cazurilor decesul a survenit secundar ventilației prelungite și tarelor asociate.

Cuvinte cheie: COVID-19, pneumotorax, pneumomediastin, emfizem subcutanat